

paa dens første Stadium og eventuelt faae Dyret slaet ned og tilintetgjort allerede da. Men skal det gøres, bør det være Statens Opgave at søge allerede paa det første Stadium at bekæmpe Sygdommen, saa at det ikke for det enkelte Dyrs Vedkommende kan ende med, at det tilsidst, naar det er tilintetgjort af Sygdommen, kan blive erstattet gennem Assurance. Nu siger den høitærede Minister, at man har stillet den Forordning op, at Staten skulde bære hele Tabet. Nei, det er kun et meget begrændset Tilskud, kun en Trediedel af Dyrets Værdi, man forlanger, hvor man griber til at slaa Dyret ned itide for at hindre Smittens Udbredelse. Jeg vil sige til, at en saadan Forholdsregel vil have saa meget større Betydning som det — jeg henviser ogsaa der til Dr. Bangs Meddelelser — ifølge disse er saa, at Sygdommen hersker dels i de store Besætninger, navnlig paa Herregaarde, dels hos Husmænd, hvorimod den er mindre hyppig i de mellemstore Besætninger. Det er navnlig Husmændene, hos hvem denne Sygdom griber om sig, og angriber ogsaa der Mennesker, begrundet i, at Husmændene ofte forsyne sig med Tillægskøer, som hentes fra større Besætninger; det er en bekendt Sag. Nu har man taget fat paa Spørgsmaalet i alle Landboforeninger. Dine ere aabnede derfor, og Bestræbelserne rettede derpaa. Blandt de store Besætninger paa Herregaardene tør man vel sige, at den ved egne Kræfter kan udryddes, men hvor det navnlig er af Bigtighed, at Staten træder hjælpende til for at gribe Sygen, er hos de mindre Bemidlede. De gaa til Assurance, og gennem den assurere de altsaa selve Sygens Tilstedeværelse og sørge for, at den bliver ved at være der. Man kan vel ikke læsrem forhjude Assurance og Erstatning i den Slags Tilfælde, men netop derfor bør man søge at lette Befolkningen at slaa Sygdommen ned, inden der er Tale om at faae Godtgjørelse gennem Assurance.

J. Sprensen: Jeg har holdt mig tilbage, fordi jeg havde faaet det Indtryk af den Forhandling, vi førte i Hjør, at det ikke vilde være muligt at naae til et Resultat om denne Sag; men efter at have hørt det erede Medlem for Amders (Littichau) og den høitærede Indenrigsminister, synes jeg alligevel, at der er ligesom et Haab at skinte om, at det mulig kan vises nogen Smødefommenhed fra den Side, der kan hjælpe os til at faae Arbejdet i Gang igen. De Modsetninger, som særlig viste sig ved Forhandlingen i Hjør, kunne egentlig godt samles i 3 Hoveddele. Det første Punkt var

om Erstatningens Størrelse til vedkommende Eier, og naar det den Gang i Udvalgets Betænkning og Endringsforslag blev sat op til, at Eieren skulde have en Erstatning af indtil $\frac{1}{5}$ af Dyrets Værdi, var det begrundet i, at der havde været nedsat en Kommission om samme Sag, og den havde udtalt sig saadan, idet den havde føiet til, at den mente dermed, at det fremmede Anmeldeelsespligten, saaledes at man var i Stand til at faae fat paa Sygdommen paa de første Trin eller Stadium, og derfor mente den, at det var billigt, at Vedkommende fik en nogenlunde rigelig Erstatning. Saavidt jeg er indrer, havde den føiet til, at det maatte ingenlunde betragtes, som om vedkommende Eier havde nogen Fordel deraf; thi i alle Tilfælde vilde der følge saa stor Gene med ved Afspærring og saadan Noget, som blev paabudt, at det var langt fra, at Eiers Tab kunde blive dækket endda. Naar det er tale om enkelte andre Sygdomme, at der burde gives Erstatning, selv om man ikke kunde staa med Loven i Haanden, da har jeg hele Tiden haft en Følelse af, at hvis vi skulle drive denne Sag igennem, gjælder det om ikke at tage Sigte paa den Enkeltes Fordel, men fremfor Alt om at værne Samfundet, saaledes at vi kunne beholde vor Udførsel, og ikke i enkelte Tilfælde kunne komme til at stoppe hele Landet. Jeg antager derfor, at naar vi have en saa god og fast Grund at holde os til som denne Kommissionsbetænkning angaaende Erstatningens Størrelse, da vil der maaste være en Mulighed for, at vi kunne arbejde os sammen angaaende dette Punkt. (Afbrudelse af Berg). Det er en Kommission af Veterinærkyndige, som har skrevet denne Indstilling. — Det andet Punkt angik, hvem der skulde udrede denne Erstatning. Hidtil har det jo været saadan, at Staten har taget Halvdelen og Amtsrådskredsene eller Kjøbstæderne den anden Halvdel, men efter de Erfaringer, vi have set navnlig med Hensyn til Svinedifteritisloven, forekommer det mig dog, at det vilde være noget ubilligt at oversføre saa store Udgifter paa Amtene. Naar vi se hen til, hvad denne Svinedifteritis-Epidemi har kostet, som vi havde for nogle Aar siden, da gaar det op til ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Det var ikke nogen Spøg for Amtsrådskredsene at komme til at tage saa stort et Tab paa een Gang, og tillige kan det maaste ogsaa paavises, at det særlig er de Distrikter, som ligge nærmest Indførselsstederne, hvor saadanne Sygdomme kunne optaa og antage saa store Dimensioner. — Det 3die Punkt var Tuberkulosen, og det var maaste det vanskeligste Punkt at komme over; men her er det, at